

Nuorten Osasto

Elämän katkelma

Kirj. — a. — i.

Se oli keväinen toukokuu. Läntinen taivas lelmusi ilapunassa, sen väriloiste väritti pienen lammen rannasta kohoavan kummun viertämää, jonka rinteellä vihanta nurmi ja tuoksuavat kukkasat juuri kevään roudasta vapautuneena rehevästi kukkoivat. Kummun rinteellä kasvavat puut ja pensaat, olivat juuri avanneet lehtensä, jotka lepattivat nyt viennossa ilatuulella. Muuten oli niin hiljasta, niin tyyntä ja rauhaista tuon kevään illan kultaisessa loisteessa.

Kummun rinteellä istui nuori neitonen — pää käsien varaan nojautuneena. Hän mietti, sillä hänen sydämessään ei ollut niin rauhallista, kun oli hänen ympärillään. Hän oli ennen aina ollut niin iloinen ja reipas, mutta nyt hän oli murtunut. — Surun synkkä pilvi oli noussut hänen vaalealle otsalleen ja kohtalon pottava käsi oli lyönyt lemansa iloisin kasvoinhinsa. Hän oli siinä istunut jo kauan ja ajatellut — kaivoten kaivannut häntä, joka nyt oli poissa — poissa iäksi. Mikään ei olisi voinut saada hänen ajatuksiaan muualle kiintymään, eikä siis mikään häntä voinut häiritä, niin murtunut hän oli. Hän istui nyt ensikerran yksin ja hän kuuli lintujen laulun, niinkuin ennenkin, mutta se kuului tukahdutulta ja tuulen humina noitten pensaiden lehdissä synnytti katkeria kaikon säveliä hänen korviinsa. Ja kun hän katsahti hienosti värälevän lammen pintaan, tuntui hänestä kuin ne olisivat häntä sylissä kutsuneet.

Usein oli hän istunut tuossa nurmella, mutta hänen vierellään oli istunut nuorukainen, jonka rehellistä katsetta hän nyt kalpasi, ja johon hän niin puhtaasti ja vilpittömästi luotti. Tuo nuorukainen oli aina niin rehellisesti ja voimakkaasti lausunut sanoja, jotka painuivat syväälle hänen sydämeensä. Neitonen nyt muisteli, kuinka he olivat juuri tässä nurmikolla, tuossa kukkivan tuomen alla eräänä myrskyisenä kevätkuun iltana luvanneet toisilleen paljon. — Mutta nyt se oli häneltä rystötetty, — rystötetty tavalla, jota hän ei koskaan ollut ajatellut ja siksi se niin murtavasti häneen vaikuttanut. Viimeksi kun he olivat siinä istuneet, oli hän saanut vapaasti painaa pienen päänsä lemmittynsä nuorukaisen, lämpimästi sykkiviä rintaa vastaan ja painaa viimeisen suudelman hänen hymyileville huulilleensa. Kumpikaan heistä ei silloin ajatellut, että tämä on viimeinen hetki, kun he saavat olla yhdessä.

Neitonen nosti nyt vapisevin käsin kanteleen polvillensa, joka oli ainoa toveri hänen vierellensä. Väräjävin käsin hän soinnutteli kannelta, se kaiku ilman hiljaisuudessa, mutta onnea se ei kaikkunut. Katseensa oli hän luonut lammen sileään pintaan, kuin nähdäkseen sieltä vielä armaansa rehelliset silmät ja hymyilevän suun, mutta niitä ei hänen katseensa enään löytänyt. Veri hänen suonisaaan jähmettyi ja kylmät väreet kulkivat läpi hänen terveyttä uhkuvan ruumiinsa. Soitto lakkasi — kannele vierähti hänen vierelleen ja nuori neitonen lyhyesti voimatonna vihanhoivalle nurmikolle. Kuuma kyynele virta vierä aies hänen kasvojansa ja ilta-aurinko heitti viimeisen punertavan säteensä kummun ympärille. Sanat kuuluivat hänen huulilleen: "rystötetty, haudattu, onneni, sätelevä tähti, elämäni katkelma!"

Kului vielä hetki ja sitten tuo neitonen tunsi verensä voimakkaasti tyrskivän suonisaaan, kuin se olisi kehoittanut häntä kostamaan. Hän

nousikin nyt istumaan, silmissään paloi vihan liekki ja hän puristi hampaansa yhteen kuin katkaistaakseen sen katkeran maljan, josta hän oli juonut. Kätet puristautuivat nyt tahottomattansa nyrkkiin, ja sanat tulivat ulos hänen yhteen puristettujen huultensa väliltä: "Minä kostan jämän, koska väärä järjestelmä ryösti minun onneni unelmat, sortamalla ja murskaamalla hänet ja tahtoi saattaa minutkin vajoamaan pettymyksen sortavaan leijuun. Minun täytyy tämä kostaa, sillä onhan minulla vielä yksi toivo, enkä siitä unelmoitessa varmaankaan pety ja se on taistelu oikeuksieni puolesta."

Hän nosti taas kanteleen polvillensa, mutta surulliset kaikon säveleet eivät enään kaikuneet, vaan marseljeesin raikuva sävel kaiku voimakkaasti hämärtävän kummun ympärillä. Sitte hän nousi, katsahti vielä kerran ympärilleen ja syvä huokaus kohosi hänen rinnastaan. Reippain askelin astui hän kummun yllä ja katsoi kevään illan hämärään, ilolla vartomaan kirkkaan päivän nousua. Sittemmin hänet nähtiin voimakkaasti taistelevan sorrettujen puolesta innokkaasti vaatimassa oikeuksia itselleen. Tämä neitonen kostaa oikealla tavalla väärän järjestelmän tuottaman pettymyksen kirotta. Jospa jo kaikki nuorukaiset ja neitokset edes tietäisivät mistä johtuu nuo surulliset pettymykset ja katkerat elämän katkelmat?

Maisten toiminnasta

(Jatkoa, kuudennelta sivulta.)

INGLENÖÖK, CAL.

Hymannin tie-kämpällä.

Toveritarta lukiessani olen aina ensimmäiseksi silmäillyt, jos näkyisi Fort Braggista kirjeen pätkä, jossa selostettaisiin s. s. osaston ompeluseuran päätöksistä y.m. ompeluseuran "misiksien" hommista, vaan mitään ei ole näkynyt, ei niiden elämisestä eikä kuolemista, mutta toivoni on, että he "elävät ja menestyvät".

Lähtiesäni Fort Braggista, kuulin joiltakin toverittarilta, että he haluavat tulla tänne "taismetsään" katsomaan tätäkin paikkaa ja pitämään samalla yhden ompeluseuran kokouksen. Minä olen sitä mieltä, että eivät he tule sitä matkaa katumaan, sillä kulkeminen raitissa metsäilmassa ja jyrkkää "hilla" rinnettä kiivetessä virkistyy mieli ja keuhkot puhdistuvat kaupungin savusta ja pyllystä ja samalla aivot saavat ajatelmisen aihetta metsissä työskentelevien työmiesten asemasta y.m. y.m.

Mietin mielessäni, että mikä on minä ole tietojani kirjoitellut, koska sitä toisilta olen vaatimassa. Löydän syyn itsestäni ja luulen että se pitää paikkansa moneen muuhun nähden. Minun kykenemättömyyteeni ovat syynä eräänlaiset basillit, sillä minä olen lapsuudessani kasvatettu maaperässä, jossa ne basillit ovat saaneet kehittyä vaivaavaksi kykenemättömyyden taudiksi, joka ilmaisee itsensä siten, ettei voi omia selviä miellipiteitään kirjoittaa sanoiksi ymmärrettävästi, sillä minun lapsuuteni ajan "teksti" on ollut se, että ei pidä mitään ajatella, vaan kaikki "uskon kautta ymmärtää".

Mutta parantava lääke kykenemättömyyden tautia vastaan on se, kun karkasee luontonsa ja alkaa lapsen tavalla kirjoittelemaan ajatuksiaan paperille, aina vähän kerrallaan, niin silloin itse tauti ja lapsuudessa istuneet taudin basillit katoavat hiljalleen. Ja kun ensin oppii tämän kirjoituskonstin, niin on siitä vielä sekin hyöty, että siinä herää uteliaisuus ja kehittyi siis lukutaitokin, kun lukee niitä toisten kynäilijöiden miellipiteitä kirjoista ja sanomalehdistä.

Koetetaan siis me vasta-alkavat misikset, missit ja mestarit harjoitella kynän käyttämistä, kirjoittelemaan paikkakunnan uutisia Toverittareenkin, sillä paikkakunnan uutiset ovat suurena apuna Toverittareenkin tilaajamäärän kohottamiseksi. Ainakin kaupungista metsiin muuttaneet henkilöt halusta tilaavat lehden, kun silloin olisi tutumpia kaupunkien ja paikkakuntain "toilakuisista" kirjoituksia.

Ottakaapa siis fortbraggilaiset tämä huomioon, jos mielitte Toverittarelle runsaasti tilauksia, niinkuin suotava olisi, sillä Toverittaren pääpajastakin on monesti huomautettu, että lehti ei voi itseään kunnollisesti kannattaa vähäisen tilaajamäärän takia, niin pitäisi jokaisen ajatella tätä asiaa ja tehdä voitavansa lehden hyväksi.

Työläisperheiden äideille kyllä jää vähän aikaa itsensä kehittämiseen ja kirjoitustaidon opettelemiseen, mutta kuitenkin he monessa tapauksessa töittensä lomassa voisivat "seivata" itselleen pienen hiljaisen lomahetken silloin kuin lapset ovat leikkipäissä ukkosalla. Silloin voi ottaa kynän käteensä ja pitää vaikka päiväkirjaa omasta ja koko perheensä elämästä, mielikkäisiä tapauksia ja kohtauksia on sattunut ajan varrella, paljonko kirjoitustyötä ja sairauskohtauksia on ollut, niin siitä saisi aiheen ajatella elämää eteenpäin. (Kas se ei olisi ainoastaan kunkin perheen omana tiedonoppaana, mutta olisi se vielä kokonainen tilastollinen tietoaarre kynäilijöille ja kirjailijoille, hyödyllinen kirjanpito koko työväenasielle, jos työläisväimot sellaista päiväkirjaa pitäisivät kukin kohtaltaan ja ne sitte julkisuuteen antaisivat. — Toim.)

Ja siitä voisi laskea miten työläisten elämä vastaisuudessa, niin koko työväenluokan elämä vastaisuudessaakin on menevä tämän järjestelmän vallitessa kun tuotanto ja tuotannon välineet ovat riistätalouksen käsiin. Tällä tavalla voi yhteiskuntarakennetta tuntematonkin mies ja nainen tulla näkemään, onko hänellä itsellään ollut niitä vastuksia ja vastoinkäymisiä vastaavaa nautintoa ja hyötyä elämässään tämän kurjistavan riistojärjestelmän aikana. Ja tästä löytäessä tiedon avulla taasen johtuu mieleen keinoja, mitenkö voidaan vapautua tästä meitä työläis-aitteja, isä ja pieniä lapsiamme painavan ikeen alta, että ne lapset, jotka voivat korkeamman iän saavuttaa, voisivat hankkia ja osaisivat vanhempainsa ohjaamana vaitia ja luoda itsellensä premmat elämänmahdollisuudet kuin meillä työläisillä on nykyään. Elvättä he menisi sotarintamaan kanuunain ja korppien ruuaksi, taistelemaan joillekin harvoille vaitaa sodan jaloista jälle jääneiden työläisten ylitse, niinkuin tänä päivänä tekevät meidän vanhempiemme ja isovanhempiemme lapset Euroopassa ja nyt juuri ovat lähössä tämän maan nuoret Mexicoon.

ALMA MÄKELÄ.

MONESSEN, PA.

Kuten kerran jo mainitsin, vietetään alueemme kesäjuhlat täällä Monessenissa 1, 2, ja 3 p. heinäk. Juhlat aloitetaan lauantai-iltana (1p), jolloin osastomme näytelmäseura esittää kuuluisan kirjailijan Ludvig Fuldan kirjoittaman 3-näytöksisen k. "Työläkko". Sunnuntaina, toisena juhlapäivänä, juhlietaan kentällä, jossa suoritetaan monipuolinen ohjelma. Il-tasella jatketaan ohjelman suoritusta haalilla, sekä suoritetaan kilpailut runonlausunnossa, yksityis- ja kuppelitalouksessa. Maanantaina järjestetään juhlakulkue ja marssitaan kaupunkimme liikekatujen kautta juhlaakentälle. Kentällä suoritetaan ohjelma, sekä urheilukilpailut. Il-tasella vietetään haalissa juhlan lopettajaiset, jossa näytellään kuuluisa 1 näyt. kap pale "Sotamorsiot", jaetaan urheilukilpailupalkinnot ja lopuksi tanssit

Minkä nuorena oppii, sen vanhana taitaa

orkesterin säestyksellä. — Juhlatoimikunta samoin kuin soittokunta, laulu- ja näytelmäseurakin, kaikki koettavat parastaan juhlomme onnistumiseksi. Juhlakulkueeseen järjestetään eri osastot voimisteluseuroille ja ihanneliittoille, joten kehoitan kaikkia alueemme osastoissa toimivia ihanneliittoja, samoin kuin voimistelu-seurojakin, että ottaisivat mahdollisimman runsaslukuisena osaa kulkueeseen. Tietysti kaikki alueemme osastojen jäsenet saapuvat juhlimaan joka ainoa, mutta kaikille lähisendun työläisille, jotka eivät kuulu vielä joukkoomme, sanon, tulkaa joukkoon juhlimaan! Nämä ovat meidän työläisten omat juhlat. Heittäkää kaikki arkihuolenne syrjään edes pariksi päiväksi ja saapukaa toisten toverittenne joukkoon juhlimaan. Tällaisissa juhlissa vahvistuu tietoisuutemme siitä, että kuta suurimpi-na joukkoja liittymme yhteen sitä paremmin voimme taistella parempia elämismahdollisuuksia itsellemme ja lapsillemme.

VAN HOOK, N. D.

Kuinkahan kävisi jos yrittäisi kirjoittaa Toverittareen jonkun sanan. En minä voi paljon kirjoitella syystä, kun olen lapset ovat ympärillä ja monet muut työt, jotka ovat aina mieleissä. Mutta annan sentään Toverittaren laajan lukijakunnan tietää tällainen paikkakunta on olemassa, kun ei ole lehdissä näkynyt tämän paikkakunnan nimeä vielä.

Tällä meinaavat kesä ja talvi tapella keskenään, kun aina sateen jälkeä on tuuli niin kylmää ettei tahdo turkitta taretä.

Nyt ovat maanmiehet täälläkin saaneet kylynsä tehdyksi ja pitäneet ruveta viettämään kesää, koskapa täällä ympäristöllä kuuluu juhliakin tulevan. Beldenin osasto kuuluu pitävään kentiäjuhlan, siis sinne kaikki rientäkäämme.

Taidan lopettaa tällä kertaa, ettei veny kovin pitkäksi. Koettakaapa te paremmat kirjurit jatkaa. Kyllä siitä olisi aina jotain kirjoittamista ja onhan täällä vallankin Beldenin ympäristöllä koko paljon suomalaisia. Hauskaa kesää toivon kaikille Toverittaren lukijoille.

MATALAN MÖKIN MUORI.

GRANITEVILLE, VT.

Piirrän taas sanasen Toverittareen. Meillä oli osaston virallinen kokous 11 p. tätä kuuta, jossa keskusteltiin uusia asioita. Mm. päätettiin ruveta pitämään sunnuntaikoulua lapsille, koska olemme saaneet luvan pitää edellämäinittua koulua kansakouluhuoneella, joka on hyvä asia, ettei tarvinnut ruveta kulkemaan yksityisten asunnoilla ja olisi toivomukseni, että kaikki vanhemmat lähetäisivät lapsensa koulun sunnuntaisiin. Siellä tullaan opettamaan hyödyllisiä asioita lapsille. Ja mitä nuorena oppii, sen vanhana taitaa, sanoo vanha sananlasku.

Päätettiin myöskin ostaa haalin lotti ja ruveta laittamaan omaa taloa, Sekä päätettiin pitää yhteinen kentiäjuhla Barren ja Granitevillen osastojen kesken, joka myös tuo innoitusta kummankin osaston jäsenille. Meidän osastossa ei ole vielä ollut virallista kirjeenvaihtajaa Toverittarelle, mutta nyt se asia korjataan ja toivon myöskin, että toisetkin s. s. osastot täyttävät tämän velvollisuuden.

Lopuksi kehoitan kaikkia kansalaisia pitämään sen mielessään, että kun keräyslista kiertää ympäri Mrs Kulmasen hyväksi niin olisi suotava että kaikki uhrasivat ihen ropansa. Hänen miehensä on jo pitemmän aikaa ollut Vermontin valtion sairaalassa joten vaimon ja lasten elämä on käynyt jotakuinkin ahtaaksi.

F. M.